

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-646

12.9.2023

Tryg Forsikring NUF

Bilansvar

Motorsykel – kollisjon med bil – oppreisningserstatningens størrelse – bal. § 4 – skl. § 3-5.

Skadelidte kjørte motorsykel, da han ble påkjørt av bil fra motgående kjørefelt. Ulykken skjedde fordi skadevolder var uoppmerksom. Skadelidte ble kastet over panseret på bilen og landet i grøfta. Etter trafikkulykken ble skadelidte fraktet til sykehus, og i innkostjournal ble det notert skrubbsår på begge knær og smerter i hode og nakke. CT viste ingen tegn til skade. Av senere legejournaler fremgikk at skadelidte hadde en del plager i nakke og skuldre, men at han klarte å komme tilbake i full jobb. Skadelidte krevde kr 60 000 i oppreisningserstatning. Foretaket utbetalte kr 25 000. Saken reiste spørsmål om skadelidte hadde krav på ytterligere oppreisningserstatning. Etter nemndas vurdering var skadelidtes krav for høyt. Sett hen til de skader skadelidte ble påført, skadevolders skyld og overtredelsens art, hadde nemnda ingen innvendinger til det utmålte oppreisningsbeløp. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte var fører av MC og ble påkjørt av bil fra motgående kjørefelt 1.6.19 kl.19.50.

Det fremgår av politidokumentene om ulykkens art at:

Enhet A kom kjørende (...) veien i retning mot (...), svingte til venstre inn mot (...) veien. Så ikke Enhet B, som kom kjørende på (...) veien i retning (...). Enhet B traff Enhet A til venstre i front, og skled bortover vei og ned i grøft på høyre side av veien. Mulig skilt med vikeplikt og gatenavn til (...) ble slått ut av stilling som følge av ulykken. Usikkert.

Påkjørselen fant sted da bilen skulle kjøre av veien til venstre og traff skadelidte som ble kastet over panseret på bilen og landet i terrenget. Det var dagslys, overskyet oppholdsvær med stort sett tørr asfalt med noe fukt da hendelsen fant sted. Det var ingen sjenerende sol for trafikantene. Veien er rett, og går mot en slak bakketopp 15 meter nord for ulykkesstedet. Det var lite trafikk, og god sikt, jf. politidokumentene.

Det fremkommer ingen opplysninger som tilsier at noen av førerne skal ha holdt høyere fart enn tillatt. Skadevolder var uoppmerksom da han skulle kjøre av veien mot venstre, og opplyser at han ikke så skadelidte som kom kjørende på MC i motgående felt.

Skadelidte ble fraktet til sykehus kort tid etter trafikkulykken, og det fremgår av innkostjournal ved sykehuset at:

Pasient som er tidligere frisk. Innlagt kvelden 01.06 etter en motorsykelulykke der han har blitt truffet av en bil fra høyre. Ble slengt over panseret og landet på bakken. Brukte hjelm. Amnesi for hendelsen. Tas imot i traumemottak. Man fant skrubbsår over begge knær og han anga smerter i hode og nakke. Det ble tatt CT caput og cervicalcolumna som viste ingen tegn til skade. Innlagt til observasjon over natten. Undersøkt på nytt neste dag uten tegn til andre skader. Han skrives ut uten videre oppfølging. Anbefales smertelindring med Paracet og Ibux. Får med seg sykemelding ut uken.

Fastlegen noterte i sin journal 11.6.19 at skadelidte hadde skrubbsår på begge knær, smerter i hodet, nakken og ryggmuskulatur. Videre at skadelidte var sensitiv for lyd og lys, og hadde søvnproblemer. Diagnosen ble satt til commotio cerebri.

Bilen var trafikksforsikret hos forsikringsforetaket (heretter foretaket), og skadelidte meldte skaden 18.6.19.

Skadelidte var hos fastlegen igjen 24.6.19 hvor det fremgår at han hadde smerter i nakken, hodepine, lyssky, ømfintlig for støy, orker lite, og angst og dårlig søvn på natten.

Skadevolder ble 11.7.19 ilagt et forelegg på kr 14 000 for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 4, jf. Trafikkreglene § 7 nr. 2. Skadevolder vedtok forelegget 28.7.19.

I avsluttende epikrise etter behandling ved DPS ... noteres det 31.1.20 at:

Pasienten har deltatt på Helse og Arbeids 10 ukers arbeidsrettede gruppebehandling. Var plaget av angst og betydelig funksjonsfall i etterkant av trafikkulykke. Gitt tilstedeværelsen av en utløsende årsak, men også høy arbeidsbelastning over lengre tid, vurderes pasienten å være plaget av en tilpasningsforstyrrelse.

Pasienten formidler signifikant bedring gjennom forløpet. Redusert angst, bedre stressmestring og større evne til å ivareta egne behov. Ikke lenger sykemeldt, og har startet opp i ny jobb. Behandlingsmål er oppnådd. Pasienten avsluttes fra DPS; og ivaretas av fastlege.

Årsak til konsultasjon / anamnese/ bakgrunnsopplysninger

Pas var i en trafikkulykke i juni. Ble sykemeldt i etterkant av denne. Pasienten har etter ulykken opplevd utfordringer og vanskeligheter i sosiale situasjoner. En del smerter og plager i nakke og skuldre. Mistet troen på at han kan mestre og stå i jobben. Pas. formidler at han isolerer seg innendørs, gjør ikke lenger ting han tidligere opplevde som meningsfylt og givende. Sover dårlig, på grunn av smerter og urolighet. Beskriver anfall, oftest om morgenen, av hodepine, lys og lyd ømfintlighet, blir da igjen engstelig over disse symptomene.

Bor alene, men er i et godt forhold. Venter barn. Grei økonomi. Jobber som (...). Ingen tidligere kontakt med psykiatrien. Ingen rusproblematikk.

Forløp og behandling

Pasienten deltar på 10 ukers gruppeforløp. Fokus i behandlingen er på kognitiv terapi, psykoedukasjon, mindfulness og kroppsbevissthet. I tillegg til individuelle samtaler med ansvarlig behandler. Pasienten møter til samtlige behandlingstimer. Etter endt gruppebehandling, tilbys pasienten individuelle konsultasjoner for utredning av ulykken og psykiske plager som følge av den. Utredning konkluderer med at han ikke tilfredsstiller kriteriene for post-traumatisk stresslidelse.

Skadelidte var til undersøkelse på universitetssykehus 20.10.20 hvor det fremgår av poliklinisk notat fra nevrologisk poliklinikk:

Ved dagens undersøkelse har han god bevegelighet i nakken. Han angir ingen palpasjonsømheter hverken trapezius eller nakkerosett ikke paravertebral muskulatur heller. Han har ikke ømheter over columna eller. Nevrologisk undersøkelse er normalt.

(...)

Vurdering

Pasienten har hatt en betydelig bedring og er tilbake i sin full jobb. Forbindelse med denne skaden er godt mulig at han hadde en post commotio lignende tilsand med kronisk hodepineplager. Man kunne også være en tensjonshodepine fra nakkesmerter. Er påvist et lite gjennomgått kompresjonsfraktur i TH4, men jeg er usikker om dette ble avdekket ved akutfasen eller ikke. Han har vært for ingen pågående nevrologiske utfall og jeg anbefaler han å fortsette med trening slik at han unngår videre plager. Vi avtaler ikke videre kontroll.

Skadelidte fikk dekket utgifter til egenandeler som følge av adekvat behandling, samt påløpte utgifter til juridisk bistand. Foretaket fremsatte et tilbud om en oppreisningserstatning på kr 25 000 i brev av 26.7.22, men skadelidte avslo dette i brev av 4.10.22. Foretaket utbetalte senere kr 25 000 i oppreisningserstatning til skadelidte.

Skadelidte har i det vesentlige anført at han har krav på oppreisningserstatning på kr 60 000 hvor tidligere utbetaling av oppreisningserstatning på kr 25 000 kommer til fratrekk. Det vises til at det foreligger grov uaktsomhet hos skadevolder, og at skadelidte fikk store skader i forbindelse med påkjørselen. Skadelidte fikk en akutt skade, og plagene som følge av dette har vært vedvarende. Det har dessuten skjedd en utvikling i størrelsen på oppreisningserstatninger i praksis. Rettspraksis viser at oppreisningserstatning er gitt med et høyere beløp i tilsvarende saker, hvor vikeplikt ikke er overholdt og sammenstøtet har medført personskade. Det vises i denne forbindelse bl.a. til LB-2021-64448, LF-2021-37614 og LB-2022-33047.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at skadelidte har krav på oppreisningserstatning på kr 25 000. Det er dette som er riktig nivå for erstatningsutmålingen sett hen til graden av klanderverdighet, skadens art og dens begrensede omfang, samt nivået på oppreisningserstatning som følger av retts- og nemndspraksis.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om skadelidte har krav på ytterligere oppreisningserstatning som følge av ulykkeshendelsen.

Etter skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd bokstav a kan den som forsettlig eller grovt aktløst har voldt skade på person pålegges å betale fornærmede "en slik engangssum som retten finner rimelig til erstatning (oppreisning) for den voldt tort og smerte og for annen krenking eller skade av ikke-økonomisk art". Bestemmelsen gir retten en skjønnsmessig adgang til å fastsette oppreisning. Bestemmelsen kommer også til anvendelse for trafikkforsikredes ansvar, se bilansvarsloven § 4 annet punktum.

Det er enighet mellom foretaket og skadelidte om at det foreligger grov uaktsomhet hos skadevolder. Spørsmålet for Finansklagenemnda er størrelsen på oppreisningserstatningen.

I rettspraksis er det etablert en normering av oppreisningen ved visse overgrep. Dette gjelder blant annet ved voldtekt, jf. senest HR-2022-980-A. Det foreligger ikke noe normert beløp for oppreisning for personskader. Ved vurderingen skal det legges vekt på handlingens objektive grovhet, skadevolders skyld, fornærmedes subjektive opplevelse av krenkelsen og omfanget av de påførte skadevirkningene, jf. bl.a. Rt-2008-1360 avsnitt 18 og 19, Rt-2012-1773 avsnitt 22, Rt-2011-769 avsnitt 22 og HR-2020-1345-A. Hvilke forhold som kommer i forgrunnen, vil kunne variere i den enkelte sak, jf. Rt-2012-1773 avsnitt 22 og Rt-2011-769 avsnitt 22.

I denne saken ble skadelidte fraktet til sykehuset etter trafikkulykken. I inntaksjournal er det notert skrubbsår på begge knær, samt smerter i hode og nakke. CT viste ingen tegn til skade. I den senere kliniske dokumentasjonen fremgår det at skadelidte i tiden etter ulykken hadde en del fysiske og psykiske plager, men at han per i dag er tilbake i full jobb.

Nemnda utmåler vanligvis ikke erstatningsbeløp, men har i enkelte saker behandlet spørsmål om oppreisningsbeløp, se FinKN 2021-284, 2017-780, 2013-113, 2017-568 og 2022-377. Skadelidte har krevd kr 60 000 i oppreisningserstatning. Slik nemnda ser det, er skadelidtes krav for høyt selv om oppreisningsbeløpene har økt noe i den senere tid. Sett hen til skadene skadelidte ble påført og de belastningene dette har påført ham, skadevolders skyld og overtredelsens art, har nemnda ingen innvendinger til det utmålte oppreisningsbeløp.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).